

سازمان نوسازی، توسعه و تحریر مدارس کشور

راهنمای

تعیین نیروهای طراحی صفحه ستون

براساس بخش‌نامه شماره ۲۹۹۲

گردآورنده: گروه سازه - دفتر فنی

مشخصات ستون و نیروهای موجود در آن

A_c : مساحت ستون

Z_x : مدول پلاستیک مقطع در جهت X

Z_y : مدول پلاستیک مقطع در جهت Y

EQ_x : نیروهای ستون تحت زلزله X

EQ_y : نیروهای ستون تحت زلزله Y

M_x : ممان حول محور X

M_y : ممان حول محور Y

v_x : نیروی برشی در جهت محور X

v_y : نیروی برشی در جهت محور Y

F_z : نیروی فشاری یا کششی قائم

نیروهای طراحی:

پای ستون و اتصالات آن در ستون هایی که در برابری جانبی سازه نقش دارند، باید برای ترکیب بارهای ناشی از زلزله تشدید یافته طراحی شوند:

$D + 0.8 \times L + \Omega_0 \times E$ در حالت فشاری

$0.85 \times D + \Omega_0 \times E$ در حالت کششی

E,L,D نیروهای (محوری، برشی و لنگر خمشی) ناشی از بار مرده، زنده و زلزله می باشند. در کلیه ستونهایی که در محل تقاطع دو یا چند سیستم مقاوم برابر جانبی قرار دارند، اثر 30° درصد نیروی زلزله در جهت عمود بر جهت اصلی زلزله در کلیه مراحل طراحی باید منظور گردد.

✓ طراحی صفحه ستون در جهت X

$$E = E_x + 0.3 \times E_y \quad \text{نیروهای طراحی برای زلزله جهت X}$$

I. $D + 0.8 \times L + \Omega_0 \times E_x + 0.3 \times \Omega_0 \times E_y$	در حالت فشاری
II. $0.85 \times D + \Omega_0 \times E_x + 0.3 \times \Omega_0 \times E_y$	در حالت کششی

که این ترکیب بار برای محاسبه کلیه نیروهای طراحی در حالت کششی و فشاری باید محاسبه شود. در زیر نحوه محاسبه این نیروها برای حالت فشاری معروفی می‌گرددند:

$$M_x = |M_{x_D}| + |0.8 \times M_{x_L}| + \Omega_0 \times (|M_{x_{Ex}}| + |0.3 \times M_{x_{Ey}}|) \leq M_{Plastic(x)}$$

$$M_y = |M_{y_D}| + |0.8 \times M_{y_L}| + \Omega_0 \times (|M_{y_{Ex}}| + |0.3 \times M_{y_{Ey}}|) \leq M_{Plastic(y)}$$

$$F_z = |F_{z_D}| + |0.8 \times F_{z_L}| + \Omega_0 \times (|F_{z_{Ex}}| + |0.3 \times F_{z_{Ey}}|)$$

$$v_x = |v_{x_D}| + |0.8 \times v_{x_L}| + \Omega_0 \times (|v_{x_{Ex}}| + |0.3 \times v_{x_{Ey}}|)$$

$$v_y = |v_{y_D}| + |0.8 \times v_{y_L}| + \Omega_0 \times (|v_{y_{Ex}}| + |0.3 \times v_{y_{Ey}}|)$$

در نتیجه طراحی باید توسط نیروهای بدست آمده در حالت تشدید یافته، بصورت جداگانه برای حالت کشش و فشار صورت پذیرد و مقادیر ضخامت ورق و قطر بولت ها براساس مقادیر حداکثر بدست آمده انتخاب شوند.

✓ طراحی صفحه ستون در جهت Y

$$E = E_y + 0.3 \times E_x \quad \text{نیروهای طراحی برای زلزله جهت Y}$$

III. $D + 0.8 \times L + \Omega_0 \times E_y + 0.3 \times \Omega_0 \times E_x$	در حالت فشاری
IV. $0.85 \times D + \Omega_0 \times E_y + 0.3 \times \Omega_0 \times E_x$	در حالت کششی

نیروهای M_y, M_x, v_z, v_y, v_x در این جهت، طبق روند ذکر شده در قسمت قبل تعیین می‌شوند.

❖ در نتیجه این چهار حالت ترکیب بار، حداکثر ضخامت صفحه و قطر بولت بعنوان مقادیر نهایی طراحی قرار داده می‌شوند.

✓ نکات مهم در بدست آوردن نیروها

۱. تمامی ترم‌ها در ترکیب بارها باید به صورت قدر مطلق با یکدیگر جمع شوند، بجز در ترکیبات بار مربوط به F_z در نیروی تشدييد يافته کششی (نکته ۳).
۲. بدیهی است ممان‌های تشدييد يافته نباید از ظرفیت خمشی مقطع در جهت مربوطه بیشتر باشد، ظرفیت خمشی مقطع به صورت زیر بدست می‌آید:

$$M_{Pult} = M_P \left(1 - \frac{f_a}{F_a}\right)$$

$$M_{Pult} = \begin{cases} & M_{Pult_{1,2}} = 0.9 \times M_{P_{1,2}} \\ \text{دو جهت قاب خمشی} & \\ \text{یک جهت قاب خمشی جهت دیگر مهاربند} & A \\ \text{دو جهت مهاربند} & M_{Pult_{1,2}} = 0 \end{cases}$$

$$A : M_{Pult} = \begin{cases} & M_{Pult} = 0 \\ \text{در جهت مهاربند} & \\ \text{جهت دیگر مهاربند خورده باشد} & M_{Pult} = 0.7 \times M_P \\ \text{در جهت قاب خمشی} & \\ \text{جهت دیگر مهاربند نخورده باشد} & M_{Pult} = 0.9 \times M_P \end{cases}$$

۳. در محاسبه نیروی F_z در حالت تشدييد يافته کششی باید از ترکیبات بار مطابق روابط ذیل استفاده کنیم.

$$\begin{aligned} F_{zx} &= |0.85 \times F_{z_D}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| && \text{در جهت } x \\ F_{zy} &= |0.85 \times F_{z_D}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| && \text{در جهت } y \end{aligned}$$

۴. برای سهولت در انجام محاسبات نیروهای طراحی را بطور تقریبی می‌توان بصورت زیر محاسبه نمود: (v_{E1}, v_{E2}) با توجه به جهت قرار گرفتن ستون می‌تواند معرف $v_{y,Ey}$ یا $v_{x,Ex}$ باشد، همینطور در مورد v_{E1}

✓ در سازه‌های دو جهت قاب خمشی

$$\begin{aligned} F_z &= F_{z_{Dead}}, & M_x &= 0.9 \times M_{P_1}, & v &= \Omega_0 \times v_{E1} && \text{در جهت 1} \\ F_z &= F_{z_{Dead}}, & M_y &= 0.9 \times M_{P_2}, & v &= \Omega_0 \times v_{E2} && \text{در جهت 2} \\ & & & & & & & \\ & & & & & & & \end{aligned}$$

v_{E1} و v_{E2} با توجه به جهت فرضی قرار گرفتن ستون بترتیب معرف $v_{y,Ey}$ و $v_{x,Ex}$ می‌باشند)

✓ در سازه‌های دو جهت قاب بادبندی

- در صورتی که تنها در یک جهت بادبند به ستون خورده باشد، محاسبه نیروهای تشدید یافته، بدون در نظر گرفتن اثر ۳۰ درصد، تنها در جهت بادبند کفایت می‌کند.

$$\begin{cases} F_z = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_E}| \\ \nu = \Omega_0 \times \nu_E \\ M_1 = 0, M_2 = 0 \end{cases} \quad \text{نیروی طراحی فشاری صفحه ستون}$$

$$\begin{cases} F_z = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_E}| \\ \nu = \Omega_0 \times \nu_E \\ M_1 = 0, M_2 = 0 \end{cases} \quad \text{نیروی طراحی کششی صفحه ستون}$$

- در صورتی که ستون در محل تقاطع دو دهانه بادبند عمود بر هم باشد، نیروهای تشدید یافته با در نظر گرفتن اثر ۳۰ درصد زلزله عمود بر جهت اصلی، محاسبه می‌گردد.

$$\begin{cases} F_z = \max \begin{cases} F_{z_1} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ F_{z_2} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| \end{cases} \\ \nu = \max \begin{cases} v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times \nu_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times \nu_{E2})^2} \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times \nu_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times \nu_{E1})^2} \end{cases} \\ M_1 = 0, M_2 = 0 \end{cases} \quad \text{نیروی فشاری}$$

$$\begin{cases} F_z = \max \begin{cases} F_{z_1} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ F_{z_2} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| \end{cases} \\ \nu = \max \begin{cases} v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times \nu_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times \nu_{E2})^2} \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times \nu_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times \nu_{E1})^2} \end{cases} \\ M_1 = 0, M_2 = 0 \end{cases} \quad \text{نیروی کششی}$$

✓ در سازه‌های یک جهت قاب بادبندی و یک جهت قاب خمشی

جهت قاب خمشی = ۱

جهت قاب بادبندی = ۲

نیروهای طراحی در حالتی که صفحه ستون را در جهت قاب خمشی مورد بررسی قرار می‌دهیم (فرض

می‌شود که قاب خمشی در جهت X قرار گیرد) :

v_{E2} و v_{E1} با توجه به جهت فرضی قرار گرفتن ستون بترتیب معرف $v_{y,Ey}$ و $v_{x,Ex}$ می‌باشد)

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_x} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ v_x = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ M_2 = 0.7 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_x} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ex}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ v_x = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ M_2 = 0.7 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

نیروهای طراحی در حالتی که صفحه ستون را در جهت قاب بادبندی مورد بررسی قرار می‌دهیم :

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_y} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ v_y = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \\ M_2 = 0.3 \times (0.7 \times M_{P2}) \cong 0.2 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_y} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{Ey}}| \\ v_y = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \\ M_2 = 0.3 \times (0.7 \times M_{P2}) \cong 0.20 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

۵. برای طراحی در سطح تنش های مجاز باید نیروهای بدست آمده از قسمت های قبل را بر $1/67$ تقسیم نمود.

۶. تنشهای مجاز مطابق مبحث دهم مقررات ملی به شرح زیر است:

$$F_t = 0.43 \times F_{u_{bolt}} - 1.8 \times f_v \leq 0.33 \times F_{u_{bolt}}$$

تنش مجاز کششی بولت

$$f_v$$

برش موجود در مقطع بولت

$$F_v = 0.17 \times F_{u_{bolt}}$$

تنش مجاز برشی بولت

$$F_t = 0.75 \times F_{y_{plate}}$$

تنش مجاز خمشی ورق

$$F_P = 0.3 \times F_c \times \sqrt{\frac{A_2}{A_1}} \leq 0.6 \times F_c$$

تنش مجاز فشاری بتن

$$f_w = 650 \times a$$

تنش مجاز جوش

$$F_{u_{bolt}} = 5200 \text{ kg/cm}^2$$

حداقل تنش گسیختگی آرماتور III

$$F_{u_{bolt}} = 4000 \text{ kg/cm}^2$$

حداقل تنش گسیختگی آرماتور II

۷. در کلیه موارد باید صفحه ستون در دو جهت باربری جانبی سازه، و در هر جهت تحت ترکیب بار فشاری و کششی تشديد یافته، مقاومت لازم را دارا باشد.

می توان در هر جهت طراحی، ستون را برای ترکیب بار فشاری تشديد یافته طراحی کرد، سپس برای حالت ترکیب بار کششی تشديد یافته کنترل نمود. در همه حالات طراحی بهتر است اندازه ثابتی را برای صفحه ستون در نظر گرفت (حدوداً در هر دو جهت دو برابر اندازه ستون عدد مناسبی می باشد) و محل بولتها و تعداد آنها را هم ثابت در نظر گرفت و تنها طراحی را بر روی ضخامت صفحه، اندازه بولتها و سخت کنندهها انجام داد.

مثال : بدست آوردن نیروهای طراحی صفحه ستون از نیروهای خروجی نرم افزار طبق راهنمای تعیین نیروهای صفحه ستون

گام اول: گرفتن خروجی نیروهای Load case از نرم افزار در پای ستون مورد نظر (مثلاً نقطه ۲۶)

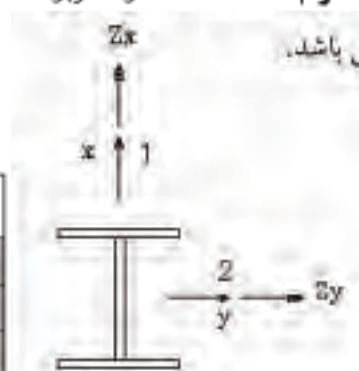
STEP1	Story	Point	Load	FX		STEP1	Story	Point	Load	FX		STEP1
	BASE	26	D	8.88	-2		BASE	26	D	8.88	-2	
	BASE	26	SD	3.88	-1		BASE	26	SD	3.88	-1	
	BASE	26	L	-9.94	-1		BASE	26	L	-9.94	-1	
	BASE	26	EX	-2621.85	-2		BASE	26	EX	-2621.85	-2	
	BASE	26	EXP	-2543.92	-3		BASE	26	EXP	-2543.92	-3	
	BASE	26	EXN	-2499.79	-2		BASE	26	EXN	-2499.79	-2	
	BASE	26	EY	-249.5	-1		BASE	26	EY	-249.5	-1	
	BASE	26	EYP	-195.22	-1		BASE	26	EYP	-195.22	-1	
	BASE	26	EYN	-303.78	-1		BASE	26	EYN	-303.78	-1	

گام دوم: تعیین حداکثر قدر مطلق نیروهای نرم افزار، (مان طراحی با توجه به مشخصات ستون بدست می‌آید و نیازی به محاسبه آن در این گام نیست).

STEP2	MAXIMUM OF PROGRAM OUTPUT FORCES						
	(kg.cm)	LOAD CASE	FX(kg)	FY(kg)	FZ(kg)	MX	MY
DEAD	DEAD+SD		-	-	23969.04	-	-
LIVE	LIVE		-	-	8145.86	-	-
EX	(EX,EXN,EXP) حداکثر قدر مطلق	2543.92	3448.24	12892.41	-	-	-
EY	(EY,EYN,EYP) حداکثر قدر مطلق	303.78	13346.94	52265.2	-	-	-

گام سوم: مشخصات ستون مربوطه، A مساحت و Z مدول پلاستیک مقطع ستون حول محور مورد $M_p = 1.2 \times Z \times F_y$ نظر می‌باشد.

STEP3	جهت اصلی	مشخصات ستون		M_p
		A(cm^2)	130	
$\tau(Z_{\min})$	$Z_1(\text{cm}^3)$	306	881280	
$\tau(Z_{\max})$	$Z_2(\text{cm}^3)$	351	2738880	

گام چهارم: با توجه به وضعیت مشارکت ستون در برابری جانبی، یکی از سه حالت زیر نیروهای طراحی را بدست می‌دهد، و صفحه ستون طراحی شده باید جوابگوی کلیه ترکیب بارها (تشدید یافته فشاری و تشدید یافته کششی در هر جهت بطور جداگانه) باشد.

توضیحات: در ادامه هر گاه صحبت از محور ۱ یا ۲ شد، منظور محورهای محلی مقطع ستون می‌باشد. و هر گاه صحبت از محور x و y نداشت، منظور محورهای کلی سازه می‌باشد. هر یک از محورهای محلی مقطع ستون می‌تواند در راستای x و یا y قرار گیرد. در نتیجه هنگامی که از V_1 صحبت می‌کنیم با توجه به اینکه این محور در راستای محور x و یا y قرار گرفته باشد، می‌تواند ناشی از E_x و یا E_y باشد. سازه مورد بررسی در هر دو جهت x و y باید دارای سیستم مقاوم به منظور مقابله با بارهای جانبی ناشی از زلزله باشد. این سیستم‌ها می‌توانند قاب خمی، قاب بادبنده و یا هر سیستم مورد تایید دیگری باشد. اما در بررسی یک ستون بمنظور طراحی صفحه اتصال آن، این ستون ممکن است در هر دو جهت محلی خود (۱ و ۲) به سیستم‌های مقاوم در برابر زلزله (در راستای x و y) متصل باشد یا نباشد. به عنوان مثال ممکن است که، سیستم مقاوم جانبی سازه در جهت x از نوع قاب مهاربندی و در جهت y از نوع قاب خمی باشد، اما ستونی که مورد بررسی قرار می‌گیرد می‌تواند در جهت x ساده باشد (عضو مقاوم در برابر بار جانبی نباشد) و در جهت y گیردار بوده و در قاب خمی قرار داشته باشد.

حالت A: در صورتیکه ستون در یک جهت عضو مقاوم در قاب خمی و در یک جهت ساده باشد و یا در هر دو جهت در قاب خمی قرار داشته باشد.

(در این مثال جهت ۱ ستون هم جهت با x پلان و جهت ۲ ستون هم جهت با y پلان می‌باشد). در این حالت، جهت ۱ و ۲ هردو مقاوم در قاب خمی فرض می‌شوند. در نتیجه:

$$\begin{aligned} v_{E1} &= v_{x,Ex}^I \\ v_{E2} &= v_{y,Ey}^{II} \end{aligned}$$

MAXIMUM OF PROGRAM OUTPUT FORCES						
(kg,cm)	LOAD CASE	VX(kg)	VY(kg)	FZ(kg)	MX	MY
DEAD	DEAD+SD	-	-	23969.04	-	-
LIVE	LIVE	-	-	8145.86	-	-
EX	Max(abs(EX,EXN,EXP))	2543.92	3448.24	12892.41	-	-
EY	Max(abs(EY,EYN,EYP))	303.78	13346.94	52265.2	-	-

$$\begin{aligned} F_z &= F_{zDead}, & M_1 &= 0.9 \times M_{P_1}, & v_1 &= \Omega_0 \times v_{E1} & \text{در جهت 1} \\ F_z &= F_{zDead}, & M_2 &= 0.9 \times M_{P_2}, & v_2 &= \Omega_0 \times v_{E2} & \text{در جهت 2} \end{aligned}$$

دو جهت خمی	A				
	ULTIMATE DESIGN FORCES				
	DIRECTION OF DESIGN	V(kg)	FZ	MX	MY
نیروی طراحی	جهت ۱	7122.976	23969.04	2464992	0
	جهت ۲	37371.432	23969.04	0	793152

حالت B: در صورتیکه ستون در یک جهت در قاب خمی و در یک جهت در قاب بادبندی قرار داشته باشد(در این مثال جهت ۱ ستون هم جهت با جهت x پلان و جهت ۲ ستون هم جهت با جهت y پلان می باشد). در این حالت جهت ۱ مقاوم در قاب خمی و جهت ۲ مقاوم در قاب بادبندی فرض می شوند.

$$\begin{aligned} v_{E1} &= v_{x,Ex}^I \\ v_{E2} &= v_{y,Ey}^{II} \\ F_{z,E1} &= F_{z,Ex}^{III} \\ F_{z,E2} &= F_{z,Ey}^{IV} \end{aligned}$$

STEP2	MAXIMUM OF PROGRAM OUTPUT FORCES						
	(kg,cm)	LOAD CASE	VX(kg)	VY(kg)	FZ(kg)	MX	MY
DEAD	DEAD+SD	-	-	-	23969.04	-	-
LIVE	LIVE	-	-	-	8145.86	-	-
EX	Max(abs(EX,EXN,EXP))	2543.92 ^I	3448.24	12892.41 ^{III}	-	-	-
EY	Max(abs(EY,EYN,EYP))	303.78	13346.94 ^{II}	52265.2 ^{IV}	-	-	-

- نیروهای طراحی در حالتی که صفحه ستون را در جهت قاب خمی مورد بررسی قرار می دهیم.(جهت ۱)

$$\begin{cases} F_{z_1} = |F_{z,Dead}| + |0.8 \times F_{z,Live}| + |\Omega_0 \times F_{z,E1}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z,E2}| \\ v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ M_2 = 0.7 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} F_{z_1} = |0.85 \times F_{z,Dead}| - |\Omega_0 \times F_{z,E1}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z,E2}| \\ v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ M_2 = 0.7 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{cases}$$

- نیروهای طراحی در حالتی که صفحه ستون را در جهت قاب بادبندی مورد بررسی قرار می دهیم.(جهت ۲)

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_2} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{E2}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E1}}| \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \\ M_2 = 0.3 \times (0.7 \times M_{P2}) \cong 0.2 \times M_{P2}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{z_1} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{E2}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E1}}| \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \\ M_2 = 0.3 \times (0.7 \times M_{P2}) \cong 0.20 \times M_{P1}, \quad M_1 = 0 \end{array} \right.$$

خمشی ۱ - بادبندی ۲	B				
	ULTIMATE DESIGN FORCES				
	DIRECTION OF DESIGN	V(kg)	FZ	M1	M2
طراحی فشاری	جهت ۱	13282.80621	110487.2	1917216	0
	جهت ۲	37432.47575	187657.9	547776	0
طراحی کششی	جهت ۱	13282.80621	-59627.8	1917216	0
	جهت ۲	37432.47575	-136799	547776	0

حالت C: در صورتیکه ستون در یک جهت در قاب بادبندی و در جهت دیگر ساده باشد، یا دو جهت در قاب بادبندی باشد(در این مثال جهت ۱ ستون هم جهت با x پلان و جهت ۲ ستون هم جهت با y پلان می باشد). در این حالت جهت ۱ و ۲ مقاوم در قاب بادبندی فرض می شوند. در نتیجه:

$$\begin{aligned} v_{E1} &= v_{x,Ex}^I \\ v_{E2} &= v_{y,Ey}^{II} \\ F_{z,E1} &= F_{z,Ex}^{III} \\ F_{z,E2} &= F_{z,Ey}^{IV} \end{aligned}$$

STEP2	MAXIMUM OF PROGRAM OUTPUT FORCES						
	(kg,cm)	LOAD CASE	VX(kg)	VY(kg)	FZ(kg)	MX	MY
DEAD	DEAD+SD	-	-	-	23969.04	-	-
LIVE	LIVE	-	-	-	8145.86	-	-
EX	Max(abs(EX,EXN,EXP))	2543.92 ^I	3448.24	-	12892.41 ^{III}	-	-
EY	Max(abs(EY,EYN,EYP))	303.78	13346.94 ^{II}	-	52265.2 ^{IV}	-	-

$$\left\{ \begin{array}{l} max \left\{ \begin{array}{l} F_{z_1} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{E1}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E2}}| \\ F_{z_2} = |F_{z_{Dead}}| + |0.8 \times F_{z_{Live}}| + |\Omega_0 \times F_{z_{E2}}| + |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E1}}| \end{array} \right. \\ max \left\{ \begin{array}{l} v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \\ M_1 = 0, \quad M_2 = 0 \end{array} \right. \end{array} \right.$$

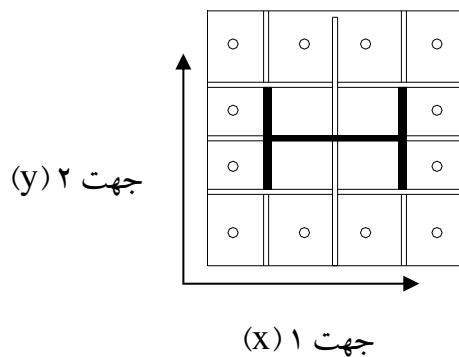
$$\text{نیروی کششی} \left\{ \begin{array}{l} \max \left\{ \begin{array}{l} F_{z_1} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{E1}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E2}}| \\ F_{z_2} = |0.85 \times F_{z_{Dead}}| - |\Omega_0 \times F_{z_{E2}}| - |0.3 \times \Omega_0 \times F_{z_{E1}}| \end{array} \right. \\ \max \left\{ \begin{array}{l} v_1 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E1})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E2})^2} \\ v_2 = \sqrt{(\Omega_0 \times v_{E2})^2 + (.3 \times \Omega_0 \times v_{E1})^2} \end{array} \right. \\ M_1 = 0, M_2 = 0 \end{array} \right.$$

یک یا دو جهت بادبندی	C				
	DIRECTION OF DESIGN	ULTIMATE DESIGN FORCES			
		V(kg)	FZ	M1	M2
طراحی فشاری	MAX(جهت 1,2)	37432.47575	187657.9	0	0
طراحی کششی	MAX(جهت 1,2)	37432.47575	-136799	0	0

در صورتیکه ستون در دو جهت ساده باشد (در برابری جانبی شرکت نکند)، کافیست طراحی صفحه ستون براساس بارهای سرویس انجام پذیرد.

طراحی صفحه ستون:

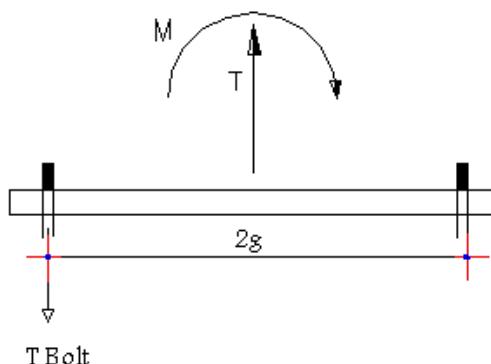
با فرض اینکه ستون در حالت B قرار داشته باشد، در ادامه طراحی صفحه ستون براساس نیروهای بدست آمده در حالت B انجام می‌گیرد.

در طراحی فشاری با استفاده از نیروهای طراحی فشاری در دو جهت، از ۱۲ عدد بولت ۲۰ و ورق با ضخامت ۲.۵ سانتیمتر استفاده می‌شود (از روش‌های معمول نشریه ۲۶۴ برای طراحی فشاری استفاده می‌شود). حال باید کفایت ورق و بولت‌ها تحت نیروهای کششی طراحی کنترل شود: کنترل کشش در جهت ۱:

تعداد کل بولت ها
 $N=2$

$$T_{BOLT} = \frac{T}{N} + \frac{\left(\frac{M}{2g}\right)}{\left(\frac{N}{2}\right)} = \frac{59627}{12} + \frac{\left(\frac{1917216}{36}\right)}{6} = 14367 \text{ kg}$$

نیروی کششی حداکثر در بولت:

$$f_{BOLT} = \frac{T_{BOLT}}{1.67 A_{BOLT}} = \frac{14367}{1.67 \times 3.14} = 2738 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

تنش موجود کششی:

f_{BOLT} تنش کششی در بولت می باشد و باید از تنش مجاز کمتر باشد:

$$f_V = \frac{V}{1.67 \times N A_{BOLT}} = \frac{13282}{1.67 \times 12 \times 3.14} = 20.7 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

تنش موجود برشی:

$$F_t = 0.43 F_u - 1.8 f_V = 0.43 \times 5200 - 1.8 \times 20.7 = 1863 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

تنش مجاز کششی:

$$F_v = 0.17 \times F_u = 0.17 \times 5200 = 884 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

تنش مجاز برشی:

$$F_t \leq f_{BOLT} \quad NG.$$

مشاهده می شود تنش در بولت ها از مقدار مجاز بیشتر است، بنابراین با حفظ ضخامت ورق و تعداد و موقعیت بولت ها ، اندازه بولت ها را به ۲۵ تغییر می دهیم:

$$f_{BOLT} = 1752 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$F_t = 1996 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$F_t \geq f_{BOLT} \quad OK.$$

$F_v \geq f_v \quad OK.$

حال باید کنترل کشش در جهت ۲ هم صورت پذیرد:

$$T_{BOLT} = \frac{T}{N} + \frac{\left(\frac{M}{g}\right)}{\left(\frac{N}{2}\right)} = \frac{136799}{12} + \frac{\left(\frac{547776}{36}\right)}{6} = 13935 \text{ kg}$$

$$f_{BOLT} = \frac{T_{BOLT}}{1.67 A_{BOLT}} = \frac{13935}{1.67 \times 3.14} = 1703 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$f_v = \frac{V}{1.67 \times N A_{BOLT}} = \frac{37371}{1.67 \times 12 \times 4.9} = 381 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$F_t = 0.43 F_u - 1.8 f_v = 0.43 \times 5200 - 1.8 \times 381 = 1854 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad \text{تش مجاز کششی:}$$

$$F_v = 0.17 \times F_u = 0.17 \times 5200 = 884 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad \text{تش مجاز برشی:}$$

$F_v \geq f_v \quad OK.$

$F_t \geq f_{BOLT} \quad OK.$

بنابراین صفحه ستون با ضخامت ۲.۵ سانتیمتر و ۱۲ عدد بولت با قطر ۲۵ میلیمتر استفاده می شود.